

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการรายคาบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รหัสวิชา ท

๓๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสตรีศึกษา

ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ตีกรักอิเหนา

ปีการศึกษา

๒๕๖๙

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑/๘ : ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง เรื่องอิเหนา

เวลา ๑ คาบ (๕๐ นาที)

ผู้สอน : นางสาวพรนภา แก้วอรุณ

๑. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๒ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ม.๔-๖/๓ มีมารยาทในการอ่าน

ท ๒.๑ ม.๔-๖/๓ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

ม.๔-๖/๔ มีมารยาทในการเขียน

ท ๓.๑ ม.๔-๖/๑ สรุปแนวคิด และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

ท ๕.๑ ม.๔-๖/๓

วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

๒. สาระสำคัญ

ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาเป็นความรู้ที่จำเป็นในการเรียนรู้ภาษาไทย

นักเรียนควรศึกษาเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาโดยการอ่านและสรุปเป็นความรู้ด้วยตนเองอย่างเข้าใจ

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนามากขึ้น

ส่งผลให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

และทราบถึงความเป็นมาของเรื่องราวที่เรียนรู้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่อง “ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา”

แล้วนักเรียนสามารถ

๑. อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาได้ (K)

๒.

บอกจุดประสงค์ของการเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาได้ (P)

๓.

ตระหนักถึงความสำคัญของเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา (A)

๔. สารการเรียนรู้

๔.๑ ด้านองค์ความรู้ (Knowledge)

ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา มีดังนี้

๑. ความเป็นมาของอิเหนา

อิเหนา เป็นวรรณคดีที่มีมาแต่เมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี โดยมีที่มาจากนิทานปันทย ซึ่งเป็นคำสามัญที่ชาวชวาใช้เรียกวรรณคดีที่มีความสำคัญมากเรื่องหนึ่ง คือ อิเหนาปันทยกรัตปาตี วรรณคดีเรื่อง อิเหนา มีเนื้อหาเป็นพงศาวดาร แต่งขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติกษัตริย์ชวาพระองค์หนึ่ง ซึ่งเป็นนักรบ นักปกครอง และทรงสร้างความเจริญให้แก่ชวาเป็นอย่างมาก ทรงพระนามว่า ไอลังคะ

๒. ประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา

อิเหนา

เป็นบทละครรำพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) แห่งพระบรมราชจักรี

พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์บทละครและส่งเสริมให้มีการหัดละคร เล่นละคร ทั้งละครในและละครนอก

พระองค์ทรงได้รับการเทิดพระเกียรติจากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ในฐานะบุคคลสำคัญของโลก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา มีดังนี้

๑. เพื่อให้เข้าใจความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา

๒.

เพื่อเรียนรู้แนวคิดของผู้แต่งและเป็นภาพสะท้อนเหตุการณ์ในอดีตผ่านวรรณคดี ความสำคัญของเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา มีดังนี้

๑. เพื่อสืบสานวรรณคดีมรดกให้คงอยู่สืบไป

๒.

สามารถนำแนวคิดและปรัชญาชีวิตของผู้แต่งไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. เพื่อต่อยอดแนวคิดการสร้างสรรค์วรรณคดี วรรณกรรม

๔.๒ ด้านทักษะและกระบวนการ (Process)

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟัง ดู และพูด
- ทักษะการคิด
- ทักษะการสื่อสาร

๔.๓ ด้านเจตคติ (Attitude)

-

ตระหนักถึงความสำคัญของเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา

๕. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ (๕ นาที)

๑. นักเรียนอ่านสำนวนที่ครูนำเสนอจากสไลด์ในโปรแกรมเพาเวอร์พอยท์
ได้แก่สำนวนที่ว่า “ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง”

๒. นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- นักเรียนเคยได้ยินสำนวนนี้หรือไม่ (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : เคย)

- สำนวนนี้หมายถึงอะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน :

ตำหนิผู้อื่นเรื่องใดแล้วตนก็กลับทำในเรื่องนั้นเสียเอง)

- นักเรียนคิดว่าสำนวนนี้มาจากวรรณคดีเรื่องใด

เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น (คาดคะเนคำตอบนักเรียน :

ในเรื่องนี้อิเหนาหมั้นกับบุษบาตั้งแต่ยังเป็นเด็ก และไม่เคยเห็นหน้ากัน

เพราะอยู่คนละเมือง ต่อมาอิเหนาได้ไปหลงรักจินตะหราลูกสาวเจ้าเมืองอื่น

เมื่ออิเหนาถูกฝ่ายหญิงเร่งเร้าให้แต่งงานตามที่หมั้นกันไว้

กลับบอกพ่อของฝ่ายหญิงว่า จะยกบุษบาให้ใครก็ตามใจเถิด

ในที่สุดอิเหนาก็ได้พบหน้าบุษบา ก็หลงรักนางทันที และถึงกับบุกชิงตัวนางบุษบาไป

ทั้ง ๆ ก่อนหน้าได้เคยดูหมิ่นคนที่มาติดพันนางบุษบา การกระทำของอิเหนา

จึงเข้ากับสำนวนที่ว่า “ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง”)

ขั้นสอน (๓๐ นาที)

๓.

นักเรียนฟังความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาที่ครูนำเสนอจากสไลด์บนโปรแกรมเพาเวอร์พอยท์ในเบื้องต้น

๔.

นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาด้วยตนเอง

๕.

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา

๖. นักเรียนเล่นเกม “รวมเด็ดเกร็ดวรรณคดีแสนสนุก” ดังนี้

๖.๑ นักเรียนแบ่งเป็น ๘ กลุ่ม โดยเรียงตามลำดับเลขที่

๖.๒

ตัวแทนนักเรียนรับบัตรคำที่เป็นชื่อตัวละครในเรื่องอิเหนาจากครูกลุ่มละ ๑ บัตรคำ

๖.๓ นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับตัวละครที่ได้รับ (๕ นาที)

๖.๔

ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครที่ได้รับนั้น ๆ

๖.๕ นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ

สังเกตเอกลักษณ์ของตัวละครและทายว่าบทบาทสมมติที่ตัวแทนนักเรียนนำเสนอ นั้นเป็นลักษณะของตัวละครใด

กลุ่มใดสามารถแสดงบทบาทสมมติแล้วเพื่อนสามารถตอบได้จะได้คะรับ ๑ คะแนน และกลุ่มที่สามารถทายได้ถูกต้องจะได้รับ ๑ คะแนน

๖.๖ กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุดเป็นฝ่ายชนะ และจะได้รับเข็มเชิดชูเกียรติจากครู

๗.

นักเรียนและครูช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา โดยถามนักเรียนดังนี้

-

นักเรียนคิดว่าการเรียนรู้เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนามีความสำคัญอย่างไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : เป็นการสืบสานวรรณคดีมรดกให้คงอยู่สืบไป สามารถนำแนวคิดและปรัชญาชีวิตของผู้แต่งไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันได้ และเพื่อต่อยอดแนวคิดการสร้างสรรคัวรรณคดี วรรณกรรม)
ขั้นสรุป (๕ นาที)

๘.

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา โดยถามนักเรียน ดังนี้

- วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา ตัวละครในเรื่องอิเหนา)
ขั้นวัดผล (เวลา ๑๐ นาที)

๙. นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ ๑.๑

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำศัพท์ชื่อตัวละครจากเรื่องอิเหนา ได้แก่ อิเหนา บุษบา จรกา วิหยาสะก่า กะหมังกุหนิง

ดาหา กุเรป็น จินตะหรา

๒. สไลด์ในโปรแกรมเพาเวอร์พอยท์

เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา

๓. รวมเด็ดเกร็ดวรรณคดีแสนสนุก

๔. แบบฝึกหัดที่ ๑.๑

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา	สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรม การตอบคำถาม	นักเรียนอธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาถูกต้อง โดยผ่านเกณฑ์คุณภาพ ร้อยละ ๗๐
๒.	-	-	-

ประเมิน	๓	๒	๑	๐	า น้ำ ห น้ ก
๑. อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา	อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาได้ถูกต้องครบถ้วน	อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาโดยขาดไป ๑ ประเด็น	อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาโดยขาด ๒ ประเด็นขึ้นไป	ไม่สามารถอธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาได้	๓
๒. บอกจุดประสงค์ของการเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนา	บอกจุดประสงค์ของการเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาได้ถูกต้องครบถ้วน	บอกจุดประสงค์ของการเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาโดยขาดไป ๑ ข้อ	บอกจุดประสงค์ของการเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาโดยขาดไป ๒ ข้อขึ้นไป	ไม่สามารถบอกจุดประสงค์ของการเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาได้	๓

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๑๖ - ๑๘	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๑๒.๖ คะแนนขึ้นไป)
๑๒ - ๑๕	ดี	
๘ - ๑๑	ปานกลาง	
๔ - ๗	พอใช้	
๐ - ๓	ปรับปรุง	

แบบฝึกหัดที่ ๑.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง เรื่องอิเหนา ตอน
ศึกกะหมังกุหนิง แล้วตอบคำถาม ต่อไปนี้

๑. เรื่อง อิเหนา มีความเป็นมาอย่างไร

๒. ผู้แต่งเรื่อง อิเหนา คือใคร มีประวัติอย่างไร

๓. เรื่อง อิเหนา แต่งขึ้นเพื่ออะไร

๔. เมืองมัชปาหิต มีความสำคัญอย่างไร

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสตรีศึกษา

ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ตีกรักอิเหนา

ปีการศึกษา

๒๕๖๙

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒/๘ : สรุปเนื้อหาและคำศัพท์ จาก เรื่องอิเหนา

เวลา ๑ คาบ (๕๐ นาที)

ผู้สอน : นางสาวพรนภา แก้วอรุณ

๑. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๒ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ม.๔-๖/๙ มีมารยาทในการอ่าน

ท ๒.๑ ม.๔-๖/๓ เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

ม.๔-๖/๘ มีมารยาทในการเขียน

ท ๓.๑ ม.๔-๖/๑ สรุปแนวคิด และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู

ท ๕.๑ ม.๔-๖/๓

วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

๒. สาระสำคัญ

การสรุปเนื้อหาและคำศัพท์ในบทเรียน เรื่อง อิเหนา

เป็นความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนรู้ภาษาไทย

นักเรียนสรุปเนื้อหาและคำศัพท์ในบทเรียนเรื่องอิเหนาโดยการอ่าน ฝึกตีความ

แปลความ ขยายความจากบทประพันธ์ และศึกษาคำศัพท์ใหม่ในบทเรียนอย่างเข้าใจ

เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาในวรรณคดีเรื่องอิเหนามากขึ้น

ส่งผลให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในระดับที่สูงขึ้น

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่อง “การสรุปเนื้อหาและคำศัพท์ในบทเรียนเรื่องอิเหนา”

แล้วนักเรียนสามารถ

๑. อธิบายเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนาโดยสรุปได้

(K)

๒. ถอดความบทประพันธ์ และแปลความหมายคำศัพท์ใหม่จาก เรื่อง อิเหนาได้ (P)

๓. เห็นความสำคัญของการสรุปเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนา (A)

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ ด้านองค์ความรู้ (Knowledge)

เรื่องย่ออิเหนา ตอน ตีกรักหมั้นกหญิง มีดังนี้

ท้าวกะหมังกุหนิงส่งทูตไปขอขบขบา แต่ได้รับการปฏิเสธจากท้าวดาหาจึงเตรียมจัดทัพยกไปตีเมืองดาหาโดยให้พระอนุชา คือ ระบุปาหยังและระบุประหมั้น รวมทั้งหัวเมืองทั้งปวงยกทัพมาช่วย ท้าวกะหมังกุหนิงให้วิหยาสะก่าเป็นทัพหน้า พระอนุชาทั้งสองเป็นทัพหลัง ส่วนพระองค์เป็นจอมทัพ แต่ก่อนที่จะยกทัพไปนั้น โหทรทำนายว่าดวงชะตาของท้าวกะหมังกุหนิงและวิหยาสะก่านั้นถึงฆาต ถ้ายกทัพไปในวันรุ่งขึ้นจะพ่ายแพ้แก่ศัตรู ควรงดเว้นการทำศึกไปก่อน ๗ วัน จึงจะพ้นเคราะห์ แต่ท้าวกะหมังกุหนิงก็ไม่เปลี่ยนแปลงพระทัย

ฝ่ายท้าวดาหาได้ขอความช่วยเหลือไปยังท้าวกุเรปัน ท้าวกาหลัง และท้าวสิงหัดสำหรับ

ท้าวกุเรปันส่งราชสารฉบับหนึ่งสั่งให้อิเหนายกทัพไปช่วยท้าวดาหาทำศึก อีกฉบับหนึ่งส่งไปให้ระบุหมั้นหย่าโดยตำหนินางจินตะหราว่าเป็นต้นเหตุให้อิเหนาตัดรอนขบขบา ส่งผลให้เกิดศึกสงครามขึ้น

ระบุหมั้นหย่ารู้สึกผิดจึงเร่งให้อิเหนายกทัพไปเมืองดาหา

ส่วนท้าวกาหลังให้ตำมะหงงกับตะหมังคุมทัพมาช่วย

ท้าวสิงหัดสำหรับส่งสุหรานากงผู้เป็นโอรสมาช่วยรบ

เมื่อทัพที่จะช่วยเมืองดาหารบกันครบแล้ว

อิเหนาจึงมีบัญชาให้จัดทัพเตรียมรบกับทัพท้าวกะหมังกุหนิง

ครั้นทั้งสองฝ่ายเผชิญทัพกัน สังคามาระตาเป็นคู่ต่อสู้กับวิหยาสะก่าได้

ท้าวกะหมังกุหนิงเห็นโอสรถูกสังหารตกจากม้าก็โกรธ ขับม้าเข้าไล่ล่าสังคามาระตา

อิเหนาจึงเข้าสกัดและต่อสู้กับท้าวกะหมังกุหนิง

ทั้งสองมีฝีมือทัดเทียมกันทั้งเพลงหอกและกระบี่

ผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะหลายกระบวนเพลง

ในที่สุดอิเหนาจึงใช้กริชสังหารท้าวกะหมังกุหนิงได้

ทัพฝ่ายกะหมังกุหนิงก็แตกพ่ายไป

ระบุปาหยังและระบุประหมั้นยอมอ่อนน้อมต่ออิเหนา

และจะขอส่งเครื่องบรรณาการมาถวายตามราชประเพณี

อิเหนาจึงอนุญาตให้นำศพของท้าวกะหมังกุหนิงและวิหยาสะก่ากลับไปทำพิธีตามราชประเพณี

ตัวอย่างคำศัพท์ใหม่ในวรรณคดี เรื่อง อิเหนา มีดังนี้

กระยาหังน	วิมาน, สวรรค์ชั้นฟ้า
ตรัสเตว็จ	สว่าง, แจ่ม, สวยงาม
ตนาหังน	หมั้น
โพยมบน	ท้องฟ้าเบื้องบน

ตัวอย่างการถอดความบทประพันธ์ เรื่อง อิเหนา มีดังนี้

เมื่อนั้น
เสด็จเหนือแท่นรัตนมณี

ท้าวกะหมังกุหนิงเรื่องศรี
ภูมิเห็นสองอนุชา

จึงตรัสเรียกให้นั่งร่วมอาสน์
แล้วปราศรัยระตูปรรดามา
ซึ่งเราให้หามาทั้งนี้
ระตูปุถุญครอย่านอนใจ

สำราญราชหฤทัยหรรษา
ยังปรีดาผาสกหรือทุกข์ภัย
จะไปตีดาหากองใหญ่
ช่วยเราชิงชัยให้ทันการ

ถอดความ ท้าวกะหมังกุหนิงเสด็จขึ้นแทนประทับ เมื่อเห็นพระอนุชาทั้งสอง
ซึ่งก็คือ ระตูปา

หยังและระตูประหมัน จึงตรัสเรียกให้มานั่งร่วมกัน แล้วถามสารทุกข์สุกดิบ
และบอกว่าที่ให้พระอนุชาทั้งสองมานี้ เพื่อให้ไปช่วยตีเมืองดาหา

ให้กษัตริย์ทุกคนอย่างได้นิ่งนอนใจ ให้มาช่วยกันชิงชัยในการรบครั้งนี้

ความสำคัญของการสรุปเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนา มีดังนี้

๑. เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาในวรรณคดีเรื่องอิเหนามากขึ้น

๒. เพื่อให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

๓. นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในระดับที่สูงขึ้น

๔.๒ ด้านทักษะและกระบวนการ (Process)

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟัง ดู และพูด
- ทักษะการคิด
- ทักษะการสื่อสาร

๔.๓ ด้านเจตคติ (Attitude)

- เห็นความสำคัญของการสรุปเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน

เรื่อง อิเหนา

๕. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ (๕ นาที)

๑. นักเรียนอ่านตัวอย่างกลอนบทละครจาก เรื่อง อิเหนา

ที่ครูนำเสนอบนสไลด์จากโปรแกรมเพาเวอร์พอยท์ ดังนี้

ครันออกมานอกนครเศ พระทรงเดชเสร์้าสร้อยละห้อยให้

เหลียงหลังตั้งตาดูเวียงชัย ฤทัยหวันหวันถึงกัลยา

โอ้อ่าเจ้าดวงยิวหาพี ป่านนี้จะคร่ำครวญหวนหา

ใครจะปลอบโถมงามสามสดา แต่พอพาใจเสร์้าบรรเทาคลาย

หมายเหตุ :

เพื่อแก้ไขปัญหาความยุ่งยากที่อาจจะเกิดขึ้นในกรณีระบบคอมพิวเตอร์ขัดข้องในห้อง
มัลติมีเดีย ครูติดคำประพันธ์ดังกล่าวบนกระดาน

๒. นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- นักเรียนคิดบทประพันธ์นี้สอดคล้องอารมณ์ใดบ้าง

(คาดคะเนคำตอบนักเรียน : เศร้า, คิดถึง)

- นักเรียนรู้อย่างไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน :

มีคำที่บ่งบอกถึงอารมณ์นั้น เช่น เศร้าสร้อยละห้อยให้ คร่ำครวญหวนหา)

- นักเรียนคิดว่าบทประพันธ์นี้มาจากวรรณคดีเรื่องใด
(คาดคะเนคำตอบนักเรียน : อิเหนา)
ชั้นสอน (๓๐ นาที)

๓.

นักเรียนฟังหลักการถอดคำประพันธ์ที่ครูนำเสนอบนสไลด์จากโปรแกรมเพาเวอร์พอยท์จากครู

๔. นักเรียนฝึกถอดคำประพันธ์จากบทประพันธ์สนใจร่วมกันกับครู

๕. นักเรียนทำกิจกรรม “ถอดคำประพันธ์หรรษา” ดังนี้

๕.๑ นักเรียนแบ่งเป็น ๘ กลุ่ม โดยเรียงตามลำดับเลขที่

๕.๒ ตัวแทนนักเรียนรับคำประพันธ์ เรื่อง อิเหนา จากครู

๕.๓ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันถอดคำประพันธ์ที่ครูกำหนดให้ (๕ นาที)

๕.๔

นักเรียนออกมานำเสนอบทประพันธ์ตามที่ได้รับมอบหมายโดยมีเพื่อนในชั้นและครูช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

๖.

นักเรียนและครูช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการสรุปเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนา โดยถามนักเรียนดังนี้

-

นักเรียนคิดว่าการเรียนรู้เรื่องการสรุปเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่มีความสำคัญอย่างไร
(คาดคะเนคำตอบนักเรียน : เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาในวรรณคดีเรื่องอิเหนามากขึ้น ส่งผลให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในระดับที่สูงขึ้น)

ขั้นสรุป (๕ นาที)

๗. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการสรุปเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ โดยถามนักเรียน ดังนี้

- วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : การถอดคำประพันธ์เรื่องอิเหนา คำศัพท์ใหม่)

ชั้นวัดผล (เวลา ๑๐ นาที)

๘. นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ ๑.๒

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สไลด์จากโปรแกรมเพาเวอร์พอยท์ เรื่อง ตัวอย่างกลอนบทละครจาก เรื่อง อิเหนา, หลักการถอดคำประพันธ์

๒. กิจกรรม “ถอดคำประพันธ์หรรษา”

๓. แบบฝึกหัดที่ ๑.๒

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. อธิบายเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนาโดยสรุป	สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	นักเรียนอธิบายอธิบายเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนาโดยสรุปได้ถูกต้อง โดยผ่านเกณฑ์คุณภาพ ร้อยละ ๗๐
๒. ถอดความบทประพันธ์ และแปลความหมายคำศัพท์ใหม่จากเรื่อง อิเหนา	- สังเกตพฤติกรรมการนำเสนองานกลุ่ม - ตรวจแบบฝึกหัดที่ ๑.๒	- แบบสังเกตพฤติกรรมการนำเสนองานกลุ่ม - แบบฝึกหัดที่ ๑.๒	- นักเรียนถอดความบทประพันธ์ และแปลความหมายคำศัพท์ใหม่จาก เรื่อง อิเหนาได้ถูกต้อง โดยผ่านเกณฑ์คุณภาพ ร้อยละ ๗๐ - นักเรียนทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ ๗๐
๓. เห็นความสำคัญของการสรุปเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนา	สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	นักเรียนบอกตระหนักถึงความสำคัญของเรียนรู้ความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องอิเหนาได้อย่างน้อย ๑ ข้อ

อุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ..... ผู้บันทึก
(นางสาวพรนภา

แก้วอรุณ)

แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม

จุดประสงค์ข้อที่ ๑ อธิบายเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนาโดยสรุป

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				ค่าน้ำหนัก
	๓	๒	๑	๐	
๑. อธิบายเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนาโดยสรุป	อธิบายเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนาโดยสรุปได้ถูกต้องครบถ้วน	อธิบายเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนาโดยขาดไป ๑ ประเด็น	อธิบายเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนาโดยขาดไป ๒ ประเด็นขึ้นไป	ไม่สามารถอธิบายเนื้อหาและคำศัพท์ใหม่ในบทเรียน เรื่อง อิเหนาโดยสรุปได้	๓

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๘ - ๙	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ

๔ - ๗	พอใช้	๗๐ (๖.๓ คะแนนขึ้นไป)
๐- ๓	ปรับปรุง	

แบบสังเกตพฤติกรรมการนำเสนองานกลุ่ม

จุดประสงค์ข้อที่ ๒ ถอดความบทประพันธ์ และแปลความหมายคำศัพท์ใหม่จาก เรื่อง อีเหนา

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรง

กับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					
ผลรวมคะแนนทั้งหมด					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๑๘ - ๒๐	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๑๔ คะแนนขึ้นไป)
๑๔ - ๑๗	ดี	
๑๐ - ๑๓	พอใช้	
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง	

แบบฝึกหัดที่ ๑.๒

คำชี้แจง

ให้นักเรียนสรุปเนื้อหาจากคำประพันธ์และเขียนคำศัพท์พร้อมบอกความหมายจากเรื่อง อิเหนา

ตอนศึกกะหมังกุหนิง

๑. สรุปเนื้อหาจากคำประพันธ์ต่อไปนี้

เมื่อนั้น

เสด็จเหนือแท่นรัตนมณี
 จึงตรัสเรียกให้นั่งร่วมอาสน์
 แล้วปราศรัยระตบรรดามา
 ซึ่งเราให้หามาทั้งนี้
 ระตทุทกนครอย่านอนใจ

ทำวกะหมังกุหนิงเรื่องศรี

ภุมิเห็นสองอนุชา
 สำราญราชหฤทัยหรรษา
 ยังปริดาผาสูกหรือทุกข์ภัย
 จะไปตีดาหากรุงใหญ่
 ช่วยเราชิงชัยให้ทันการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....๒

เขียนคำศัพท์และความหมาย จากเรื่อง อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการรายคาบ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท
๓๑๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสตรีศึกษา
ภาคเรียนที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ตีกรักอิเหนา ปีการศึกษา
๒๕๖๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓/๘ : การฝึกวิเคราะห์ วิเคราะห์
เวลา ๑ คาบ (๕๐ นาที)
ผู้สอน : นางสาวพรนภา แก้วอรุณ

๑. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๑

วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น

ม.๔-๖/๒ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน

ม.๔-๖/๙ มีมารยาทในการอ่าน

ท ๒.๑ ม.๔-๖/๗ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น
หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล
ม.๔-๖/๘ มีมารยาทในการเขียน

๒. สาระสำคัญ

การฝึกวิเคราะห์

วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ภาษาไทย
นักเรียนควรฝึกฝนการวิเคราะห์

วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น

เพื่อให้นักเรียนเข้าใจหลักการฝึกวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมมากขึ้น
ส่งผลให้สามารถแปลความ ตีความ

และแสดงมุมมองความคิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่อง “การวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม”
แล้วนักเรียนสามารถ

๑. บอกความหมายและหลักการวิเคราะห์

วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมได้ (K)

๒. วิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมได้ (P)

๓. เห็นความสำคัญของเรียนรู้หลักการวิเคราะห์

วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม (A)

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ ต้านองค์ความรู้ (Knowledge)

ความหมายของการวิเคราะห์ วิจารณ์วิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม

การวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม

คือ การแยกแยะเพื่อพิจารณาไตร่ตรอง หาข้อดีข้อเสีย หาจุดเด่นจุดด้อย หาเหตุผล
ในการจะนำไปสู่การวินิจฉัยตัดสินใจ เพื่อประเมินคุณค่าของหนังสือ ในด้านต่าง
ๆ เพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง เช่น เพื่อความซาบซึ้ง
เพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อแนะนำหนังสือ

หลักการวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม มีดังนี้

๑. การวิเคราะห์รูปแบบ

- รูปแบบคำประพันธ์

ร้อยแก้ว เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย สารคดี บทความ บทละคร

ร้อยกรอง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ ร่าย กลอน

- รูปแบบการดำเนินเรื่อง

/ ธรรมเนียมนิยมในการแต่ง เช่น วรรณคดีไทยร้อยกรอง จะเริ่มต้นด้วยบทไหว้

ครู มีบทชมธรรมชาติ มีบทเปรียบกล่าวถึงการพลัดพรากคร่ำครวญ มีบทอัศจรรย์

ตอนท้ายจบลงด้วยคำอธิษฐานของผู้แต่ง หรือบอกจุดมุ่งหมายในการแต่ง แล้วบอกชื่อผู้แต่ง เป็นต้น

๒. การวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่อง

-
โครงเรื่อง (PLOT) คือ แก่โครงเรื่องซึ่งแสดงปัญหาหรือข้อขัดแย้งภายในเรื่อง เช่น ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับอำนาจเหนือธรรมชาติ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับบ ความขัดแย้งภายในใจ ของตัวละครเอง

-
ตัวละคร (CHARACTERS) คือ ผู้มีบทบาทในเรื่อง อาจเป็น คน สัตว์ อมนุษย์ หรือสิ่งของก็ได้ ต้องวิเคราะห์ลักษณะนิสัยตัวละคร บุคลิกภาพ บทบาทในเรื่อง ความสมจริงของบทบาทและพฤติกรรมเหมาะสม / ประทับใจเพียงใด

- ฉาก (SETTING) คือ สถานที่ และ เวลา

รวมทั้งสิ่งแวดล้อมรอบตัวละครที่เรื่องนั้น ๆ เกิดขึ้น

- กลวิธีการแต่ง (TECHNIQUE) คือกลวิธีในการเสนอเรื่อง / เล่าเรื่อง (เช่น นักเขียนเล่า หรือตัวละครเล่า)

- การใช้ภาษา (LANGUAGE) เป็นลีลา (STYLE) ของผู้เขียนแต่ละคน ในด้านการใช้คำ การใช้โวหารภาพพจน์ และรสวรรณคดี

๑.

การใช้คำ (คำมีทั้งที่เป็นความหมายตรง และความหมายแฝง)

๑.๑ การเลือกเสียงของคำ การเลียนเสียงธรรมชาติ

๑.๒ การใช้ลีลาจังหวะ สียงหนักเบา

๑.๓ การเลือกความหมายของคำให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

และลักษณะของร้อยกรอง การซ้ำคำ การเล่นอักษร การเล่นเสียง

ความสำคัญของการเรียนรู้หลักการวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม มีดังนี้

๑. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจหลักการวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมมากขึ้น

๒. เพื่อให้สามารถแปลความ ตีความ และแสดงมุมมองความคิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

๓. เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๔.๒ ด้านทักษะและกระบวนการ (Process)

- ทักษะการอ่าน

- ทักษะการเขียน

- ทักษะการฟัง ดู และพูด
- ทักษะการคิด
- ทักษะการสื่อสาร

๔.๓ ด้านเจตคติ (Attitude)

- เห็นความสำคัญของเรียนรู้หลักการวิเคราะห์

วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม

๕. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ (๕ นาที)

๑. นักเรียนและครูทบทวนเนื้อหาที่เรียนในคาบที่แล้วร่วมกัน

ขั้นสอน (๓๐ นาที)

๑. นักเรียนทำกิจกรรม “เจาะความคิด” โดยมีขั้นตอนในการทำกิจกรรม ดังนี้

- นักเรียนสังเกตคำที่ครูเขียนบนกระดาน

และร่วมกันอภิปรายหัวข้อใหญ่ของข้อย่อยเหล่านี้ ว่าควรจะนิยามชื่อว่าอะไร เพราะเหตุใด

๑. จุดมุ่งหมายในการแต่ง
๒. รูปแบบในการแต่ง

๓. เนื้อหาสาระ

๔. กลวิธีในการแต่ง

๕. การใช้ถ้อยคำภาษาในการแต่ง

- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๒ คน

แล้วส่งตัวแทนออกมาจับสลากหมายเลขที่กลุ่มของตนเองต้องใช้วิเคราะห์บทประพันธ์จากบทเรียนเรื่อง อิเหนา ตอน ตีกระดูกหมังกุหนิง

ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่กำหนดไว้

- นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ตามหัวข้อที่ตนเองได้รับ

ลงในกระดาษขนาด เอสี่ที่รับจากครู โดยเขียนเลขที่สมาชิกไว้ด้านหลังภายในเวลา ๑๕ นาที

- นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

จากการสุ่มโดยมีครูคอยเพิ่มเติมหากมีส่วนที่ไม่ถูกต้อง

๒. นักเรียนและครูอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการวิเคราะห์

วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยถามนักเรียนดังนี้

- นักเรียนคิดว่าการวิเคราะห์

วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมมีความสำคัญอย่างไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน :

เพื่อให้เข้าใจหลักการฝึกวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมมากขึ้น

ส่งผลให้สามารถแปลความ ตีความ

และแสดงมุมมองความคิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้)

ขั้นสรุป (๕ นาที)

๘. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการฝึกวิเคราะห์
 วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม โดยถามนักเรียน ดังนี้
 - วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน :
 การฝึกวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดีเรื่องอิเหนา)

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สลากห้วข้อการวิเคราะห์

๒. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย
 วรรณคดีและวรรณกรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. บอกความหมายและหลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม	สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	นักเรียนบอกความหมายและหลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมได้ถูกต้อง โดยผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐
๒. วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมได้ถูกต้อง โดยผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐
๓. เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม	สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมนักเรียนและผลการเรียนรู้	นักเรียนบอกความสำคัญของเรียนรู้หลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมได้อย่างน้อย ๑ ข้อ

๘. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้
ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
ด้านพฤติกรรมครู

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
ด้านพฤติกรรมนักเรียนและผลการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
อุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้บันทึก
 (นางสาวพรนภา

แก้วอรุณ)

แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม

จุดประสงค์ข้อที่ ๑ บอกความหมายและหลักการวิเคราะห์
 วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				ค่าน้ำหนัก
	๓	๒	๑	๐	
๑. บอกความหมายและหลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม	บอกความหมายและหลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมได้ถูกต้องครบถ้วน	บอกความหมายและหลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมโดยขาดไป ๑ ประเด็น	บอกความหมายและหลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมโดยขาดไป ๒ ประเด็นขึ้นไป	ไม่สามารถบอกความหมายและหลักการวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมได้	๓

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๘ - ๙	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๖.๓ คะแนนขึ้นไป)
๕ - ๗	พอใช้	
๐ - ๓	ปรับปรุง	

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

จุดประสงค์ข้อที่ ๒ วิเคราะห์ วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรม

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรง

กับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					
ผลรวมคะแนนทั้งหมด					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๑๘ - ๒๐	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๑๔ คะแนนขึ้นไป)
๑๔ - ๑๗	ดี	
๑๐ - ๑๓	พอใช้	
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง	

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการรายคาบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รหัสวิชา ท

๓๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสตรีศึกษา

ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ศีกรักอิเหนา

ปีการศึกษา

๒๕๖๙

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔/๘ : ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และสังเคราะห์ข้อคิด
เวลา ๑ คาบ (๕๐ นาที)

ผู้สอน : นางสาวพรนภา แก้วอรุณ

๑. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๔-๖/๓

วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

ม.๔-๖/๔

สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. สาระสำคัญ

วรรณศิลป์ หมายถึง

ศิลปะในการแต่งหนังสือ, ศิลปะทางวรรณกรรม, วรรณกรรมที่ถึงขั้นวรรณคดี, หนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดีมีองค์ประกอบ ดังนี้ ๑. ลีลาในการแต่งคำประพันธ์ ๒.

เสียงเสนาะในการแต่งคำประพันธ์

๓. การเลือกสรรถ้อยคำ ๔. การใช้โวหารหรือภาพพจน์ในการแต่งคำประพันธ์ ๕.

คุณค่าด้านสังคม ประเพณี

และวัฒนธรรมนักเรียนควรเห็นความสำคัญของการเรียนรู้วรรณศิลป์ในเรื่องว่าจะทำให้เข้าใจวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านอย่างถ่องแท้มากขึ้น

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียน เรื่อง วรรณศิลป์ในวรรณคดีอิเหนา ตอน ตี๊กกะหมังกุหนิงแล้ว นักเรียนสามารถ

๑. บอกได้ว่าองค์ประกอบของวรรณศิลป์มีอะไรบ้าง
 ๒. อธิบายวรรณศิลป์ที่ปรากฏในเรื่องได้
 ๓. เห็นความสำคัญของการเรียนรู้วรรณศิลป์ในวรรณคดี
๔. สารการเรียนรู้

๔.๑ ด้านองค์ความรู้ (Knowledge)

วรรณศิลป์ หมายถึง

ศิลปะในการแต่งหนังสือ, ศิลปะทางวรรณกรรม, วรรณกรรมที่ถึงขั้นวรรณคดี, หนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดีมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. ลีลาในการแต่งคำประพันธ์
๓. เสียงเสนาะในการแต่งคำประพันธ์
๔. การเลือกสรรถ้อยคำ
๕. การใช้โวหารหรือภาพพจน์ในการแต่งคำประพันธ์
๖. คุณค่าด้านสังคม ประเพณี และวัฒนธรรม

๔.๒ ด้านทักษะและกระบวนการ (Process)

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟัง ดู และพูด
- ทักษะการคิด
- ทักษะการสื่อสาร

๔.๓ ด้านเจตคติ (Attitude)

- เห็นความสำคัญของการเรียนรู้วรรณศิลป์ในวรรณคดี

๕. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำ (๑๐ นาที)

๑. นักเรียนและครูสนทนาเรื่อง หัวข้อของวรรณศิลป์ที่ปรากฏในวรรณคดี
ชั้นสอน (๒๕ นาที)

๒. นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่องวรรณศิลป์ที่ครูแจกให้ ภายในเวลา ๑๐ นาที

๓. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๒ คน

ส่งตัวแทนออกมาจับหัวข้อวรรณศิลป์ที่แต่ละกลุ่มต้องวิเคราะห์จากวรรณคดีเรื่อง อิเหนา ตอน ตี๊กกะหมังกุหนิงลงในสมุดของตนเอง ภายในเวลา ๑๐ นาที และออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

๔.

นักเรียนที่ไม่นำเสนอต้องจดสรุปความรู้ด้านวรรณศิลป์ที่เพื่อนนำเสนอลงในสมุด
ชั้นสรุป(๑๐ นาที)

๕. นักเรียนและครูสรุปเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการเรียน
เรื่องวรรณศิลป์ในวรรณคดีอิเหนา ตอน ตี๊กกะหมังกุหนิงโดยตอบคำถาม ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าวรรณศิลป์ที่ปรากฏในวรรณคดีอิเหนาที่โดดเด่น
หรือมีคุณค่าที่สุดคือเรื่องใด เพราะอะไร

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่อง วรรณศิลป์

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์ผ่าน
๑. บอกได้ว่าองค์ประกอบของวรรณศิลป์มีอะไรบ้าง	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
๒. อธิบายวรรณศิลป์ที่ปรากฏในเรื่องได้	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
	ตรวจผลงาน	เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน	นักเรียนทำผลงานได้ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป
๓. เห็นความสำคัญของการเรียนรู้วรรณศิลป์ในวรรณคดี	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	นักเรียนบอกความสำคัญในการเรียนรู้วรรณศิลป์ในวรรณคดีได้อย่างน้อย ๑ ข้อ

ด้านพฤติกรรมครู

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านพฤติกรรมนักเรียนและผลการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

อุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้บันทึก
(นางสาวพรนภา

แก้วอรุณ)

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

คำชี้แจง

โปรดแสดงความคิดเห็นตามแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในการจัดกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของครูผู้สอน

ข้อ	รายการ	ระดับคุณภาพ		
		๓	๒	๑
๑	นักเรียนมีความสนใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นโดยสามารถตอบคำถามจากเรื่องและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน			
๒	นักเรียนมีความตั้งใจฟังขณะที่ครูกำลังสอน			
๓	นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนร่วมการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามเกี่ยวกับบทเรียน			
๔	นักเรียนมีความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรม			
๕	ตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องที่เรียน			
รวม				

ลงชื่อ..... (ผู้ประเมิน)

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
ดี (๓)	หมายถึง มีพฤติกรรมระดับ ๑๑ - ๑๕ คะแนน
พอใช้ (๒)	หมายถึง มีพฤติกรรมระดับ ๖ - ๑๐ คะแนน
ปรับปรุง (๑)	หมายถึง มีพฤติกรรมระดับ ๑ - ๕ คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ความสนใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้	มีความสนใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ มีความพร้อมและตื่นตัวในการเรียนรู้ตลอดเวลา สามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน	มีความสนใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ มีความพร้อมและตื่นตัวในการเรียนรู้บางเวลา ต้องกระตุ้นเป็นบางครั้ง สามารถบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องได้บางข้อ	ไม่มีความสนใจ ไม่มีความพร้อม ไม่ตื่นตัวในการเรียนรู้ ครูต้องกระตุ้นอยู่เป็นประจำ ไม่สามารถบอกข้อคิดจากเรื่องได้
๒. ความตั้งใจ	มีความตั้งใจ ไม่หยอกล้อ พูดคุยเสียงดัง เวลาเรียน	มีความตั้งใจเรียนเป็นบางครั้ง มีการหยอกล้อ พูดคุยกันเสียงดังเป็นบางครั้ง	มีการหยอกล้อ พูดคุยกันเสียงดัง รบกวนเพื่อนและครูผู้สอน
๓. การตอบคำถามในชั้นเรียน	ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปรายและโต้ตอบกับครูผู้สอนเป็นประจำ มีการตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง	ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปรายและโต้ตอบกับครูผู้สอนเป็นบางครั้ง ตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง	นานๆ ครั้งที่ผู้เรียนจะร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปรายและโต้ตอบกับครูผู้สอน
๔. ความรับผิดชอบ	นักเรียนมีความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมอย่างดี	นักเรียนมีความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นบางคน	นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบและไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม
๕. ตระหนักเห็นความสำคัญของเรื่องที่เรียน	นักเรียนมีการแสดงออก เห็นความสำคัญของเรื่องที่เรียนโดยการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วม	นักเรียนมีการแสดงออก เห็นความสำคัญของเรื่องที่เรียนโดยการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น แต่ไม่มีส่วนร่วม	นักเรียนไม่มีการแสดงออกและไม่เห็นความสำคัญของเรื่องที่เรียนโดยกา รไม่ตอบคำถาม ไม่แสดงความคิดเห็น และไม่มีส่วนร่วม

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียน

คุณภาพผลการเรียนรู้	เกณฑ์คุณภาพ
<p>๑. เขียนได้ถูกต้องสวยงามสื่อความตามสิ่งที่กำหนดให้ได้</p>	<p>ระดับ๓สามารถเขียนบรรยายความสัมพันธ์เกี่ยวข้งกันของสิ่งที่ปรากฏในภาพได้อย่างสมเหตุสมผลเรียบลำดับเหตุการณ์ถูกต้องลายมือบรรจงอ่านง่ายสะอาดสะกุดคำถูกต้องทุกคำใช้วลีประโยคถูกต้องเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ภาษา</p>
	<p>ระดับ๒สามารถเขียนบรรยายความสัมพันธ์เกี่ยวข้งกันของสิ่งที่ปรากฏในภาพได้เรียงลำดับเหตุการณ์ถูกต้องลายมือบรรจงอ่านง่ายสะกุดคำผิดไม่เกิน๑๐ %</p>
	<p>ระดับ๑สามารถเขียนบรรยายสิ่งที่ปรากฏในภาพได้เรียงลำดับเหตุการณ์ยังสับสนววนเป็นบางตอนลายมืออ่านค่อนข้างยากสะกุดคำผิดไม่เกิน๒๐ %</p>
	<p>ระดับ๐เขียนบรรยายภาพไม่ได้หรือเขียนได้แต่ไม่สัมพันธ์กับภาพเรียงลำดับเหตุการณ์สับสนววนจับใจความไม่ได้สะกุดคำผิดมากกว่า๒๐ %</p>
<p>๒. ตระหนักในความจำเป็นของการเขียนเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวันและการมีลายมือที่สวยงาม</p>	<p>ระดับ๓บอกประโยชน์ยกตัวอย่างการเขียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องวางท่าทางการเขียนได้อย่างเหมาะสมถูกต้องสม่ำเสมอ</p>
	<p>ระดับ๒บอกประโยชน์ยกตัวอย่างการเขียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องวางท่าทางการเขียนตามคำแนะนำได้</p>
	<p>ระดับ๑บอกประโยชน์ยกตัวอย่างการเขียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้ วางท่าทางการเขียนยังไม่ถูกต้อง</p>
	<p>ระดับ๐ ไม่สามารถบอกประโยชน์ยกตัวอย่างการเขียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้ท่าทางการเขียนไม่ถูกต้อง</p>
<p>๓. สามารถใช้การเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน</p>	<p>ระดับ๓เขียนข้อความบอกความต้องการอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเขียนแนะนำตนเองและจัดบันทึกคำพูดต่างๆ ได้ดีมาก</p>
	<p>ระดับ๒เขียนแนะนำตนเองจัดบันทึกบอกความต้องการอารมณ์ความรู้สึกได้ดี</p>

ะจำวันได้	ระดับ๑เขียนแนะนำตนเองหรือจดบันทึกคำพูดต่างๆหรือบอกความต้องการได้บ้าง
	ระดับ๐เขียนแนะนำตนเองหรือจดบันทึกคำพูดต่างๆไม่ได้หรือไม่ได้ความ
เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	ช่วงคะแนนระดับคุณภาพ
เกณฑ์การผ่านตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป สรุปผ่าน ไม่ผ่าน ลงชื่อ..... ...ผู้ประเมิน (.....)	๑๑ - ๑๒ ดีมาก ๙ - ๑๐ ดี ๗ - ๘ พอใช้ ๕ - ๖ การปรับปรุง ๓ - ๔ ตก

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการรายคาบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รหัสวิชา ท**

๓๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสตรีศึกษา

ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ศีกรักอิเหนา **ปีการศึกษา**

๒๕๖๙

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕/๘ : การท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยาน

เวลา ๑ คาบ (๕๐ นาที)

ผู้สอน : นางสาวพรนภา แก้วอรุณ

๑. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๔-๖/๖ ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

๒. สาระสำคัญ

บทอาขยาน หมายถึง

บทท่องจำที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดให้นักเรียนท่องจำ นักเรียนควรได้เรียนรู้บทอาขยานที่มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์และคติชีวิต เพื่อให้สามารถจดจำบทประพันธ์ที่มีความไพเราะให้คติสอนใจ เกิดความซาบซึ้ง เห็นความงามและคุณค่าของภาษาและวรรณคดีไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การรักษา ช่วยกล่อมเกล่าจิตใจให้นำไปสู่ความดีงาม และสามารถนำไปกล่าวอ้างได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่อง “การท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยาน” แล้วนักเรียนสามารถ

๑. อธิบายความเป็นมาและจุดประสงค์ของการท่องบทอาขยานได้ (K)

๒. ท่องจำ บอกคุณค่าบทอาขยาน และนำไปอ้างอิงได้ถูกต้องเหมาะสมได้ (P)

๓. ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องจำบทอาขยาน (A)

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ ด้านองค์ความรู้ (Knowledge)

ความเป็นมาของบทอาชยาน มีดังนี้

การท่องอาชยานเป็นการท่องบทร้อยกรองที่ไพเราะ ซึ่งตัดตอนมาจากหนังสือวรรณคดี โดยนำมาท่องประมาณ ๓ - ๔ หน้า แต่เมื่อมีประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔ จนถึงหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๓๓

ในทุกหลักสูตรที่กล่าวมามีได้ระบุให้ชัดเจนเกี่ยวกับการท่องบทอาชยาน จึงเป็นสาเหตุให้การท่องบทอาชยานเริ่มลดน้อยลงไป จนถึงปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ จึงได้มีการกำหนดให้ท่องบทอาชยานในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ก็ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควรกระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายกำหนดให้มีการท่องบทอาชยานอย่างจริงจังในสถานศึกษา ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสท่องจำบทร้อยกรองที่มีความไพเราะ ให้คติสอนใจ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้ง เห็นความงดงามของภาษา และเห็นคุณค่าของภาษาและวรรณคดีไทย ที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติที่ควรค่าแก่การรักษาและสืบสานให้คงอยู่ตลอดไป รวมทั้งยังช่วยกล่อมเกลাজิตใจให้นำไปสู่การดำเนินชีวิตที่ดีงามอีกด้วย

จุดประสงค์ในการท่องบทอาชยาน

๑.

เพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภาษาไทย และซาบซึ้งในความไพเราะของบทร้อยกรอง

๒.

เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และข้อคิดที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน

๓. เพื่อให้เป็นสื่อส่งเสริมจิตสำนึกทางวัฒนธรรมร่วมกันของคนในชาติ

๔. เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางการแต่งบทประพันธ์ของนักเรียน

บทอาชยานบทหลักเรื่อง อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง

จากหนังสือวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หน้า 246 ดังตัวอย่าง

อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง	
ว่ากล่าวตักเตือน	โดนกล่าวไม่ไว้ใจ
เบญจวรรณจับใจเจ้า	เหมือนวันเพ็ญกลางเดือน
นางนวลชื่นบานระยิบ	เหมือนเพ็ญบานระยิบระยิบ
จากพรางใบจากเจ้าบรรดา	เหมือนจากบานระยิบ
โลกแล้วกับแล้ววารี	เหมือนแล้วกับแล้ววารี
บุษกรับกับแล้ววารี	เหมือนแล้วกับแล้ววารี
สระเวฬุไรอันระยิบระยิบ	เหมือนแล้วกับแล้ววารี
แล้วไม่ว่าไม่ว่า	เหมือนแล้วกับแล้ววารี
กับแล้วกับแล้ววารี	เหมือนแล้วกับแล้ววารี
แล้วไม่ว่าไม่ว่า	เหมือนแล้วกับแล้ววารี

ความสำคัญของเรียน

าน มีดังนี้

๑. สามารถจดจำบทประพันธ์ที่มีความไพเราะให้คติสอนใจ เกิดความซาบซึ้ง
และ

๒. เห็นความงามและคุณค่าของภาษาและวรรณคดีไทย

๓. ช่วยกล่อมเกลาจิตใจให้นำไปสู่ความดีงาม

๔. สามารถนำไปกล่าวอ้างได้

๔.๒ ด้านทักษะและกระบวนการ (Process)

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการฟัง ดู และพูด
- ทักษะการคิด
- ทักษะการสื่อสาร

๔.๓ ด้านเจตคติ (Attitude)

- ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องจำบทอาขยาน

๕. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ (๕ นาที)

๑. นักเรียนดูวีดิทัศน์การท่องบทอาขยาน จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=FxlJH9cjLWU> ดังตัวอย่าง

=FxlJH9cjLWU ดังตัวอย่าง

๒. นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- นักเรียนได้ดูและฟังอะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน :

นักเรียนกำลังท่องบทอาขยาน นักเรียนกำลังท่องบทร้อยกรอง)

หมายเหตุ : เพื่อแก้ไขปัญหาความยุ่งยากที่อาจจะเกิดขึ้น

กรณีนักเรียนไม่เคยมีประสบการณ์การฟังบทอาขยานดังกล่าว

ครูใช้คำถามกระตุ้นเพิ่มเติม

- นักเรียนเคยท่องบทอาขยานหรือไม่ (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : เคย /

ไม่เคย)

ขั้นสอน (๔๐ นาที)

๓. นักเรียนฟังประวัติและความเป็นมาของการท่องบทอาขยานจากครู

๔. นักเรียนท่องบทอาขยานเรื่อง อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง ตามครู

จากนั้นนักเรียนฝึกท่องด้วยตนเอง

๕. นักเรียนทำกิจกรรม “อาขยานศาสตร์วรรณศิลป์” โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๕.๑ นักเรียนแบ่งออกเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน

๕.๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาคำถามที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าอิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง
เหมาะสมสำหรับท่องเป็นบทอาขยานหรือไม่ อย่างไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน :
เหมาะสม เพราะ มีความไพเราะ โดดเด่นด้านวรรณศิลป์ และเนื้อหา)

- บทอาขยานเรื่อง อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง
มีความโดดเด่นด้านวรรณศิลป์อย่างไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : มีการเล่นเสียง
เล่นคำ ตอบคำถามโดยมีการยกตัวอย่างประกอบ)

๕.๓ ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอแนวคิดหน้าชั้นเรียน

๖.

นักเรียนและครูช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการท่องจำและบอกคุณค่า
บทอาขยาน โดยถามนักเรียนดังนี้

-

นักเรียนคิดว่าการเรียนรู้การท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานมีความสำคัญอย่างไร
(คาดคะเนคำตอบนักเรียน :

เพื่อให้สามารถจดจำบทประพันธ์ที่มีความไพเราะให้คติสอนใจ เกิดความซาบซึ้ง
เห็นความงามและคุณค่าของภาษาและวรรณคดีไทยอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ค
งวรค่าแก่การรักษา ช่วยกล่อมเกล่าจิตใจให้นำไปสู่ความดีงาม
และสามารถนำไปกล่าวอ้างได้
ขั้นสรุป (๕ นาที)

๗. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยาน
โดยถามนักเรียน ดังนี้

- วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน :
การท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยาน จุดประสงค์และความเป็นมาของบทอาขยาน)
ขั้นวัดผล

๘. นักเรียนท่องจำบทอาขยานเรื่อง อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง รายบุคคล
นอกเวลาเรียน โดยให้เวลาในการท่องจำภายในระยะเวลา ๑ เดือน

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. วิดีทัศน์การท่องบทอาขยาน จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=FxlJH9cjLWU>

๒. กิจกรรม “อาขยานศาสตร์วรรณศิลป์”

๓. บทอาขยานเรื่อง อิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง
จากหนังสือวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. อธิบายความเป็นม	สังเกตพฤ ติกรรมกา	แบบสังเกตพฤติกรรม การตอบคำถาม	นักเรียนอธิบายความเป็ นมาและจุดประสงค์ขอ

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมิน
าและจุดประสงค์ของการท่องเที่ยว	รตอบคำถาม		งการท่องเที่ยวผ่านเกณฑ์คุณภาพร้อยละ ๗๐
๒. ท่องจำและบอกคุณค่าและนำไปอ้างอิงได้ถูกต้องเหมาะสม	- สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	- นักเรียนท่องจำและบอกคุณค่าและนำไปอ้างอิงได้ถูกต้องเหมาะสมได้ถูกต้อง โดยผ่านเกณฑ์คุณภาพร้อยละ ๗๐
๓. ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว	- สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมนักเรียนและผลการเรียนรู้ - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- นักเรียนบอกความสำคัญของการท่องเที่ยวได้อย่างน้อย ๑ ข้อ - ผ่านเกณฑ์คุณภาพร้อยละ ๗๐

๘. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้
ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านพฤติกรรมครู

ระเมิน	๓	๒	๑	๐	า น้ำ ห น้ ก
๑. อธิบายความ เป็นมาและจุด ประสงค์ของก ารท่องเที่ยวช ยาน	อธิบายความเป็ นมาและจุดประ สงค์ของการท้อ งบท่องเที่ยวช ยานได้ ถูกต้องครบถ้วน	อธิบายความ เป็นมาและจุด ประสงค์ของก ารท่องเที่ยวช ยานโดยขาดไ ป ๑ ประเด็น	อธิบายความ เป็นมาและจุด ประสงค์ของก ารท่องเที่ยวช ยานโดยขาด ๒ ประเด็นขึ้นไป	ไม่สามารถอธิบาย ความเป็น มาและจุดประ สงค์ของการท้อ งบท่องเที่ยวช ยาน ได้	๓
๒. ท่องจำและบอก คุณค่าบทธา ชยานและนำ ไปอ้างอิงได้ถูก ต้องเหมาะสม	ท่องจำและบอก คุณค่าบทธา ชยานและนำ ไปอ้างอิงได้ถูก ต้องเหมาะสม ครบถ้วน	ท่องจำหรือบอก คุณค่าบทธา ชยานและนำ ไปอ้างอิงได้ถูก ต้องเหมาะสม	ท่องจำหรือบอก คุณค่าบทธา ชยานและนำ ไปอ้างอิงได้ใน บางประเด็น	ไม่สามารถท่อง จำและบอกค คุณค่าบทธา ชยานและนำ ไปอ้างอิงได้	๓

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๑๖ - ๑๘	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๑๒.๖ คะแนนขึ้นไป)
๑๒ - ๑๕	ดี	
๘ - ๑๑	ปานกลาง	
๔ - ๗	พอใช้	
๐ - ๓	ปรับปรุง	

แบบสังเกตพฤติกรรมการนำเสนองานกลุ่ม
จุดประสงค์ข้อที่ ๓ ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องจำบทธาชยาน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด
แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรง
กับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา				
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					
ผลรวมคะแนนทั้งหมด					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๑๘ - ๒๐	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๑๔ คะแนนขึ้นไป)
๑๔ - ๑๗	ดี	
๑๐ - ๑๓	พอใช้	
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง	

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการรายคาบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รหัสวิชา ท

๓๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสตรีศึกษา

ภาคเรียนที่

๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ตีกรักอิเหนา

ปีการศึกษา

๒๕๖๙

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖/๘ : การอ่านบทร้อยแก้ว
(๑๕๐ นาที)

เวลา ๓ คาบ

ผู้สอน : นางสาวพรนภา แก้วอรุณ

๑. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง
ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ม.๔-๖/๙ มีมารยาทในการอ่าน

๒. สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยแก้ว คือ

การอ่านที่ผู้อ่านเปล่งเสียงออกมาให้ผู้อื่นได้ยินเป็นถ้อยคำ ประโยค หรือเรื่องราว
นักเรียนควรเรียนรู้และฝึกฝนการอ่านออกเสียงอย่างสม่ำเสมอ

โดยไม่อ่านเร็วหรือช้าเกินไป

มีความดั่งที่เหมาะสม ถูกต้องตามอักขระวิธี แบ่งวรรคตอนในการอ่านให้ถูกต้อง
ส่งผลให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องราว

ทำให้ผู้ฟังรับทราบและเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดสื่อสาร

เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องในการอ่าน

และตระหนักถึงข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่อง “การอ่านบทร้อยแก้ว” แล้วนักเรียนสามารถ

๑. บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยแก้ว ได้ (K)

๒. อ่านบทร้อยแก้วได้อย่างถูกต้อง

ไพเราะและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน (P)

๓. เห็นความสำคัญของการอ่านบทร้อยแก้ว (A)

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ ด้านองค์ความรู้ (Knowledge)

ความหมายของบทร้อยแก้ว มีดังนี้

บทร้อยแก้ว คือ

ความเรียงที่สละสลวยแต่โดยไม่มีกฎเกณฑ์บังคับอย่างร้อยกรอง

ใช้ถ้อยคำเหมือนภาษาพูด ภาษาเขียนที่ใช้กันทั่วไป

หลักการอ่านบทร้อยแก้ว มีดังนี้

๑. ก่อนอ่านควรศึกษาเรื่องที่อ่านให้เข้าใจ เพื่อแบ่งวรรคตอน

๒. อ่านให้คล่อง และเสียงดังพอเหมาะกับสถานที่และจำนวนผู้ฟัง

๓. อ่านให้คล่องและถูกต้องตามอักขระวิธี โดยเฉพาะ ร ล

คำควบกล้ำต้องออกเสียงให้ชัดเจน

๔. เน้นเสียงและถ้อยคำ ตามน้ำหนักความสำคัญของใจความ
ใช้เสียงและจังหวะให้เป็นไปตาม

เนื้อเรื่อง เช่น ดุ อ่อนวอน จริงจัง ฯลฯ

๕. อ่านออกเสียงให้เหมาะสมกับประเภทของเรื่อง เช่น

ถ้าอ่านเรื่องที่ให้ข้อเท็จจริงทั่วไป จะอ่าน

ออกเสียงธรรมดาให้ชัดเจน

๖. ในระหว่างที่อ่าน ควรกวาดสายตามองตัวอักษร

สลับกับการเงยหน้าขึ้นมาสบตาผู้ฟัง ใน

ลักษณะที่เหมาะสม และดูเป็นธรรมชาติ

๗. ถ้าอ่านในที่ประชุม ต้องยืนทรงตัวในท่าทางที่สง่า

มือที่จับกระดาษอยู่ในท่าทางที่เหมาะสม

ไม่เกร็ง ไม่ยกกระดาษ หรือเอกสารบังหน้า หรือไม่ถือไว้ต่ำเกินไปจนต้องก้มลง
ความสำคัญการฝึกอ่านบทร้อยแก้ว มีดังนี้

๑. ทำให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

๒. ทำให้สามารถจดจำสิ่งที่อ่านได้

๓.

ทำให้สามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๔. เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ผู้ฟัง

ซึ่งจะทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ร่วมคล้อยตามไปกับเรื่องราว

หรือรสपर्ณที่อ่าน

๔.๒ ด้านทักษะและกระบวนการ (Process)

- ทักษะการอ่าน

- ทักษะการฟัง ดู และพูด

- ทักษะการคิด

- ทักษะการสื่อสาร

๔.๓ ด้านเจตคติ (Attitude)

- เห็นความสำคัญของการอ่านบทร้อยแก้ว

๕. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำ (๕ นาที)

๑.

นักเรียนสนทนากับครูเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านในชีวิตประจำวัน แล้วให้นักเรียนร่วมกัน

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงของวัยรุ่นในปัจจุบัน

๒.

นักเรียนเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านออกเสียงที่ไม่ถูกต้อง พร้อมยกตัวอย่างปัญหา

ที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไขประกอบด้วย

ชั้นสอน (๓๐ นาที)

๓.

นักเรียนฟังครูอธิบายเกี่ยวกับปัญหาในการอ่านออกเสียงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และชี้แจงให้นักเรียน

ทราบว่า

การอ่านออกเสียง เป็นการใช้ทักษะทางภาษาผ่านกระบวนการอ่านเพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน

๔. นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับการอ่านบทร้อยแก้ว จากหนังสือหลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ แล้วเขียนสรุปตามความเข้าใจในสมุด

๕. นักเรียนทำกิจกรรม “ร้อยแก้วร้อยรัก” ตามขั้นตอนต่อไปนี้

๕.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๖ คน

๕.๒ ตัวแทนนักเรียนรับบทอ่านบทร้อยแก้วจากครู

๕.๓ นักเรียนฝึกอ่านบทร้อยแก้วที่ได้รับ ๕ นาที

๕.๔ นักเรียนออกมานำเสนอการอ่านออกเสียงหน้าชั้นเรียน

๕.๕

เพื่อนและครูสังเกตการอ่านออกเสียงของแต่ละกลุ่ม และให้ข้อเสนอแนะในจุดที่มีความบกพร่อง แล้วครูอ่านให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง

๖.

นักเรียนและครูช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการฝึกอ่านบทร้อยแก้ว โดยถามนักเรียนดังนี้

- นักเรียนคิดว่าการฝึกอ่านบทร้อยแก้วมีความสำคัญอย่างไร

(คาดคะเนคำตอบนักเรียน : ทำให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง / ทำให้สามารถจดจำสิ่งที่อ่านได้ /

ทำให้สามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ / เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ผู้ฟัง

ซึ่งจะทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ร่วมคล้อยตามไปกับเรื่องราว)

ขั้นสรุป (๕ นาที)

๗. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการฝึกอ่านบทร้อยแก้ว โดยถามนักเรียน ดังนี้

- วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : วิธีการฝึกอ่านบทร้อยแก้ว ความรู้เกี่ยวกับการอ่านบทร้อยกรอกรูปแบบต่าง ๆ)

ขั้นวัดผล (เวลา ๑๐ นาที)

๘. นักเรียนรับการประเมินการอ่านบทร้อยแก้ว

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือหลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๒. กิจกรรม “ร้อยแก้วร้อยรัก”

๓. บทอ่านร้อยแก้ว เรื่อง ทำด้วยมือ

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. บอกความหมาย และหลักการอ่าน บทร้อยแก้วได้	สังเกตพฤติกรรม กรรมการตอบ คำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรมกา รตอบคำถาม	นักเรียนบอกความห มาয়และหลักการอ่าน บทร้อยแก้วได้ถูกต้อง ง โดยผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐
๒. อ่านบทร้อยแก้ว ได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ เหมาะสมกับเรี องที่อ่าน	สังเกตพฤติกรรม กรรมการอ่าน บทร้อยกรอง	แบบสังเกตพฤติกรรมกา รอ่านบทร้อยกรอง	นักเรียนอ่านบทร้อย แก้วได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ เหมาะสมกับเรื่องที่อยู่ าน โดยผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐
๓. เห็นความสำคัญ ของการอ่านบท ร้อยแก้ว	สังเกตพฤติกรรม กรรมการตอบ คำถาม	แบบบันทึกผลการจัดกา รเรียนรู้ด้านพฤติกรรม นักเรียนและผลการเรีย นรู้	นักเรียนบอกความสำ คัญของการอ่านบทร ้อยแก้วได้อย่างน้อย ๑ ข้อ

๘. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้
ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
ด้านพฤติกรรมครู

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
ด้านพฤติกรรมนักเรียนและผลการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

อุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ..... ผู้บันทึก
(นางสาวพรนภา

แก้วอรุณ)

แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม

จุดประสงค์ข้อที่ ๑ บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยแก้ว ได้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				ค่าน้ำหนัก
	๓	๒	๑	๐	
๑. บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยแก้วประเภทต่าง ๆ ได้	บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยแก้ว ประเภทต่าง ๆ ได้ ถูกต้องครบถ้วน	บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยแก้ว ประเภทต่าง ๆ ได้ โดยขาดไป ๑ ประเด็น	บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยแก้ว ประเภทต่าง ๆ ได้ โดยขาด ๒ ประเด็นขึ้นไป	ไม่บอกสามารถบอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยแก้ว ได้	๓

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๘ - ๙	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๖.๓ คะแนนขึ้นไป)
๔ - ๗	พอใช้	
๐- ๓	ปรับปรุง	

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านบทร้อยกรอง

จุดประสงค์ข้อที่ ๒ อ่านบทร้อยแก้วได้อย่างถูกต้อง

ไพเราะและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรง

กับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
๑	อ่านถูกต้องตามลักษณะเนื้อเรื่อง				
๒	อ่านออกเสียงอักขระ เช่น ร ล คำควบกล้ำให้ชัดเจน				
๓	อ่านออกเสียงดังให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป				
๔	มีศิลปะในการใช้น้ำเสียง การเว้นจังหวะ				
รวม					
ผลรวมคะแนนทั้งหมด					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๑๘ - ๒๐	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๑๔ คะแนนขึ้นไป)
๑๕ - ๑๗	ดี	
๑๐ - ๑๓	พอใช้	
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง	

ใบงาน บทอ่านร้อยแก้ว เรื่องทำด้วยมือ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงร้อยแก้วให้ถูกต้องตามหลักการอ่านร้อยแก้ว

บทอ่านร้อยแก้ว เรื่อง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ซึ่งตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ในการทรงงานแทบจะทุกพื้นที่
พระราชทานสัมภาษณ์ในรายการวิทยุพุดจากระสาข่าง ทางสถานีวิทยุ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้นเรื่องของการคิดและทำด้วยตนเอง
อย่างมาก การที่ท่านใช้งานต่างๆ
ก็ทราบว่าคุณไม่ต้องการบริการจากเราเท่าไร แต่ท่านพยายามสอน
ให้รู้จักทำอะไรด้วยตนเอง/

ตอนนั้น ท่านให้ตำราเกี่ยวกับแหล่งน้ำเป็นภาษาอังกฤษ
ให้มาแปลเป็นภาษาไทย พอดีมีเพื่อน คนหนึ่งเป็นวิศวกรมาเจอเข้า
บอกว่า โธ่เอ๊ย! แปลให้แป็บเดียว ง่ายนิดเดียว เขาแปลเสร็จ
พิมพ์เสร็จเรียบร้อยไปถวายให้ได้ แทนที่จะได้ดีที่หางานมาถวาย
ทำเสร็จกลับโดนกริ้วว่า รู้สึกว่าจะมีบุญเกินไปหน่อย มีบุญในทางไม่ดี ระวัง
อีกหน่อยจะไม่มีบุญ คือ ท่านต้องการให้ทำด้วยตัวเอง ไม่ใช่ว่ามีบุญ

เฉลย ใบงาน บทอ่านร้อยแก้ว เรื่องทำด้วยมือ

บทอ่านร้อยแก้ว เรื่องทำด้วยมือ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี/
ซึ่งตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว/ ในการทรงงานแทบจะทุกพื้นที่/
พระราชทานสัมภาษณ์/ ในรายการวิทยุพุดจากระสาช่าง/
ทางสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า/
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว/ ทรงเน้นเรื่องของการคิดและทำด้วยตนเองอย่าง
มาก/ การที่ท่านใช้งานต่างๆ ก็ทราบว่/ ท่านไม่ต้องการบริการจากเราเท่าไร/
แต่ท่านพยายามสอน/ ให้รู้จักทำอะไรด้วยตนเอง/

ตอนนั้น ท่านให้ตำราเกี่ยวกับแหล่งน้ำเป็นภาษาอังกฤษ/
ให้มาแปลเป็นภาษาไทย/พอตีพิมพ์ออก คนหนึ่งเป็นวิศวกรมาเจอเข้า/
บอกว่า โธ่เอ๊ย! / แปลให้แป็บเดียว ง่ายนิดเดียว / เขาแปลเสร็จ/
พิมพ์เสร็จเรียบร้อยไปถวายให้ได้/ แทนที่จะได้ดีที่หางานมาถวาย/
ทำเสร็จกลับโดนกริ้วว่า/ รู้สึกว่าจะมีบุญเกินไปหน่อย/ มีบุญในทางไม่ดี/ ระวัง
อีกหน่อยจะไม่มีบุญ/ คือ ท่านต้องการให้ทำด้วยตัวเอง/ ไม่ใช่ว่ามีบุญ/
พอทำอะไรมีคนมาช่วยตลอดเวลา/ เพราะท่านเอง ทำทุกอย่างด้วยมือ/
การทำอะไรด้วยมือได้/ ไม่ใช่หมายความว่า มือทำเอง/ มันมาจากสมอง/
สมองสั่งให้มือทำ จึงจะทำได้/ งานช่าง คือ

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการรายคาบ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท
๓๑๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสตรีศึกษา ภาคเรียนที่
๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ศีกรักอิเหนา ปีการศึกษา
๒๕๖๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗/๘ : การอ่านบทร้อยกรอง เวลา ๓ คาบ
(๑๕๐ นาที)
ผู้สอน : นางสาวพรนภา แก้วอรุณ

๑. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง
ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ม.๔-๖/๙ มีมารยาทในการอ่าน

๒. สาระสำคัญ

บทร้อยกรอง คือ คำประพันธ์ หรือหนังสือที่แต่งตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์
นักเรียนควรฝึกฝนการอ่านบทร้อยกรอง โดยการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน
และมีลีลาการอ่านเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ผู้ฟัง ทำให้เกิดความ
คล้อยตามไปกับเรื่องราว หรือบทประพันธ์ที่อ่าน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่อง “การอ่านบทร้อยกรอง” แล้วนักเรียนสามารถ

๑. บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้ (K)
๒. อ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ (P)
๓. เห็นความสำคัญของการอ่านบทร้อยกรอง (A)

๔. สารการเรียนรู้

๔.๑ ด้านองค์ความรู้ (Knowledge)

ความหมายของบทร้อยกรอง มีดังนี้

บทร้อยกรอง คือ คำประพันธ์ หรือหนังสือที่แต่งตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์

มีการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน

และมีลีลาการอ่านเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ผู้ฟัง ทำให้เกิดความคล้อยตามไปกับเรื่องราว หรือบทประพันธ์ที่อ่าน

หลักการอ่านบทร้อยกรอง มีดังนี้

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์ เช่น การแบ่งจังหวะจำนวนคำสัมผัสเสียง วรรณยุกต์ เสียงหนักเบา เป็นต้น

๒. อ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์

๓. อ่านออกเสียง ร ล คำควบกล้ำให้ชัดเจน

๔. อ่านออกเสียงดังให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป

๕. คำที่รับสัมผัสกันต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัดเจน

ถ้าเป็นสัมผัสนอกต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่าธรรมดา

๖. มีศิลปะในการใช้เสียง เอื้อนเสียง และทอดจังหวะให้เข้าจนจบบท

ความสำคัญการอ่านบทร้อยกรอง มีดังนี้

๑. เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ผู้ฟัง

๒. เพื่อให้เกิดความคล้อยตามไปกับเรื่องราว หรือบทประพันธ์ที่อ่าน

๓. ผู้ฟังได้รับความไพเราะและเกิดความซาบซึ้ง

๔. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

๕. จดจำบทร้อยกรองได้รวดเร็วแม่นยำ

๖. ช่วยกล่อมเกล่าจิตใจให้เป็นคนอ่อนโยน

๗.

ช่วยสืบทอดวัฒนธรรมในการอ่านทำนองเสนาะไว้เป็นมรดกของชาติ

๔.๒ ด้านทักษะและกระบวนการ (Process)

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการฟัง ดู และพูด
- ทักษะการคิด
- ทักษะการสื่อสาร

๔.๓ ด้านเจตคติ (Attitude)

- เห็นความสำคัญของการอ่านบทร้อยกรอง

๕. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำ (๕ นาที)

๑. นักเรียนรับชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับพระราชพิธีกระบวนพยุหยาตราทางชลมารค จาก <https://www.youtube.com/watch?v=RCmlbsNDRfk> ดังตัวอย่าง

๒. นักเรียนรับฟังการอธิบายเชื่อมโยงจากครูให้นักเรียนเข้าใจว่า การเสด็จพระราชดำเนินของ พระมหากษัตริย์ไทยนับแต่โบราณกาลมาจากการเสด็จพระราชดำเนินทางบก ที่เรียกว่า "พยุหยาตราสถลมารค" แล้วการเสด็จพระราชดำเนินทางน้ำ คือ "พยุหยาตราชลมารค" ก็เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญยิ่ง ตั้งแต่ครั้งสมัยสุโขทัยเป็นราชธานีของไทยเรา การเห่เรือในกระบวนพยุหยาตราทางชลมารค จึงนับว่าเป็นศิลปะการอ่านคำประพันธ์ประเภทหนึ่ง
- ชั้นสอน (๓๐ นาที)
๓. นักเรียนช่วยกันบอกคุณสมบัติของผู้ที่จะอ่านบทร้อยกรองได้ดีว่าจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง
๔. นักเรียนฟังความรู้เกี่ยวกับการอ่านบทร้อยกรองบนสไลด์โปรแกรมเพาเวอร์พอยท์ จากครู
๕. นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน จากหนังสือเรียน
๖. ครูอธิบายวิธีการอ่านทำนองเสนาะให้เกิดความไพเราะยิ่งขึ้น โดยใช้วิธีการทอดเสียง การครวญ

เสียง

การหลบเสียง และการกระแทกเสียง แล้วเลือกบทประพันธ์ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวิธีการอ่านมาเป็นตัวอย่างให้นักเรียนฝึกอ่าน เช่น

ถึงต้องง้าวหลาวเหลนสักแสนเล่ม	ให้ติดเต็มตัว
ดพอหลุดถอน	สุดจะถอนทิ้งขั้ว
แต่ต้องตาพาใจอาลัยวรรณ	

วงเสี้ยกลางคัน

สิ่งใดในโลกล้วน
คงแต่บาปบุญยัง
คือเงาติดตัวตรึง
ตามแต่บุญบาปแล้

อนิจจัง
เที่ยงแท้
ตรึงแน่น อยู่เนา
ก่อเกื้อรักษา

๗. นักเรียนแบ่งออกเป็น ๙ กลุ่ม

ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษาความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอ่านร้อยกรองประเภทต่าง ๆ จากหนังสือเรียน และสื่ออินเทอร์เน็ต โดยให้แต่ละคนเลือกหรือจับสลาก บทร้อยกรองกลุ่มละ ๑ ชนิด ดังนี้

- การอ่านกลอนสุภาพ
- การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘
- การอ่านโคลงสี่สุภาพ
- การอ่านอินทริวิเชียรฉันท์ ๑๑ วสันตดิถีฉันท์ ๑๔
- การอ่านร่ายยาว ร่ายสุภาพ

๘.

ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้และฝึกอ่านบทร้อยกรองที่ได้รับมอบหมาย

๙. ให้นักเรียนที่ได้รับมอบหมายการอ่านบทร้อยกรองชนิดเดียวกันรวมกลุ่มเพื่อฝึกซ้อมการอ่านบท

ร้อยกรองจนเกิดความชำนาญ โดยมีครูคอยให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการอ่านอย่างถูกต้อง

๑๐.

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการอ่านบทร้อยกรองชนิดที่ตนได้รับมอบหมาย และฝึกซ้อมการอ่านให้ถูกต้อง และมีความไพเราะ

๑๑. นักเรียนนำเสนอการอ่านบทร้อยกรองที่ตนได้รับหน้าชั้นเรียน

๑๒.

นักเรียนและครูช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการฝึกอ่านบทร้อยกรอง โดยถามนักเรียนดังนี้

- นักเรียนคิดว่าการฝึกอ่านบทร้อยกรองมีความสำคัญอย่างไร

(คาดคะเนคำตอบนักเรียน : เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ผู้ฟัง /

เพื่อให้เกิดความคล้อยตามไปกับเรื่องราว หรือบทประพันธ์ที่อ่าน /

ผู้ฟังได้รับความไพเราะและเกิดความซาบซึ้ง / เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน /

จดจำบทร้อยกรองได้รวดเร็วแม่นยำ ช่วยกล่อมเกลาจิตใจให้เป็นคนอ่อนโยน

/ช่วยสืบทอดวัฒนธรรมในการอ่านทำนองเสนาะไว้เป็นมรดกของชาติ)

ขั้นสรุป (๕ นาที)

๑๓. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการฝึกอ่านบทร้อยกรอง โดยถามนักเรียน ดังนี้

- วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : วิธีการฝึกอ่านบทร้อยกรอง ความรู้เกี่ยวกับบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ)
ชั้นวัดผล (เวลา ๑๐ นาที)

๑๔. นักเรียนรับการประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. วิดีทัศน์เกี่ยวกับพระราชพิธีกระบวนพยุหยาตราทางชลมารค จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=RCmlbsNDrfk>

๒. สไลด์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านบทร้อยกรองบนโปรแกรมเพาเวอร์พอยท์

๓. หนังสือความรู้เกี่ยวกับบทร้อยกรอง

๔. ความรู้เกี่ยวกับการอ่านบทร้อยกรอง จากสื่ออินเทอร์เน็ต

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้	สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรม การตอบคำถาม	นักเรียนบอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้อง โดยผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐
๒. อ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ	สังเกตพฤติกรรมการอ่านบทร้อยกรอง	แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านบทร้อยกรอง	นักเรียนอ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ โดยผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

สิ่งที่จะวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๓. เห็นความสำคัญของการอ่านบทร้อยกรอง	สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมการเรียนและผลการเรียนรู้	นักเรียนบอกความสำคัญของการอ่านบทร้อยกรองได้อย่างน้อย ๑ ข้อ

๘. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้
ด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านพฤติกรรมครู

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ด้านพฤติกรรมนักเรียนและผลการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

อุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้บันทึก
(นางสาวพรนภา

แก้วอรุณ)

แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม

จุดประสงค์ข้อที่ ๑ บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				ค า น้ำ
	๓	๒	๑	๐	

					ห น ก
๑. บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้	บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้องครบถ้วน	บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้โดยขาดไป ๑ ประเด็น	บอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้โดยขาดไป ๒ ประเด็นขึ้นไป	ไม่บอกสามารถบอกความหมายและหลักการอ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้	๓

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๘ - ๙	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๖.๓ คะแนนขึ้นไป)
๔ - ๗	พอใช้	
๐ - ๓	ปรับปรุง	

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านบทร้อยกรอง
จุดประสงค์ข้อที่ ๒ อ่านบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด
แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรง
กับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
๑	อ่านถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์				
๒	อ่านออกเสียงอักขระ เช่น ร ล คำควบกล้ำให้ชัดเจน				
๓	อ่านออกเสียงดังให้ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป				
๔	มีศิลปะในการใช้เสียง เอื้อนเสียง และทอดจังหวะให้เข้าจนจบบท				
รวม					
ผลรวมคะแนนทั้งหมด					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๑๘ - ๒๐	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๑๔ คะแนนขึ้นไป)
๑๔ - ๑๗	ดี	
๑๐ - ๑๓	พอใช้	
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง	

แผนการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการรายคาบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รหัสวิชา ท

๓๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสตรีศึกษา

ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ : ศีกรักอิเหนา

ปีการศึกษา

๒๕๖๙

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘/๘ : คำราชาศัพท์

เวลา ๑

คาบ (๕๐ นาที)

ผู้สอน : นางสาวพรนภา แก้วอรุณ

๑. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๔-๖/๓ ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะและบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม

๒. สาระสำคัญ

คำราชาศัพท์ คือ ศัพท์หรือถ้อยคำสำหรับพระราช ศัพท์หลวง ศัพท์ราชการแต่โดยทั่วไป หมายถึง คำสุภาพที่ใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับฐานะหรือสถานภาพของบุคคลต่างๆ นักเรียนควรศึกษาเรียนรู้คำราชาศัพท์ โดยการอ่านและสรุปเป็นความรู้ด้วยตนเองอย่างเข้าใจ เพื่อให้เข้าใจลักษณะของคำราชาศัพท์มากขึ้น ส่งผลให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และเห็นคุณค่าของภาษาที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมอันดีงามของไทยซึ่งแสดงถึงความละเอียดอ่อนของภาษาไทย

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่อง “คำราชาศัพท์” แล้วนักเรียนสามารถ

๑. อธิบายความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์ ได้ (K)

๒. ใช้คำราชาศัพท์ ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ได้

(P)

๓. ตระหนักถึงความสำคัญของเรียนรู้คำราชาศัพท์ (A)

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ ด้านองค์ความรู้ (Knowledge)

ความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์ มีดังนี้

คำราชาศัพท์ คือ ศัพท์หรือถ้อยคำสำหรับพระราช ศัพท์หลวง

ศัพท์ราชการแต่โดยทั่วไปหมายถึง

คำสุภาพที่ใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับฐานะหรือสถานภาพของบุคคลต่างๆ ได้แก่ พระมหากษัตริย์ (พระราช), พระราชวงศ์ , ข้าราชการ, พระภิกษุ, สุภาพชนทั่วไป

หลักการใช้คำราชาศัพท์ จากหนังสือหลักภาษาและการใช้ภาษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ หน้า ๑๕๗-๑๖๗

ความสำคัญของเรียนรู้ เรื่อง คำราชาศัพท์ มีดังนี้

๑. เพื่อให้เข้าใจลักษณะของคำราชาศัพท์มากขึ้น

๒. เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

๓.

เพื่อให้เห็นคุณค่าของภาษาที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมอันดีงามของไทยซึ่งแสดงถึงความละเอียดอ่อนของภาษาไทย

๔.๒ ด้านทักษะและกระบวนการ (Process)

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟัง ดู และพูด
- ทักษะการคิด
- ทักษะการสื่อสาร

๔.๓ ด้านเจตคติ (Attitude)

- ตระหนักถึงความสำคัญของเรียนรู้คำราชาศัพท์

๕. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ (๕ นาที)

๑. นักเรียนดูวิดีโอที่ค้นเพลง “ผู้ปิดทองหลังพระ” จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=sZ4iuUJWe5A>

๒. นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- นักเรียนฟังเพลงอะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : ผู้ปิดทองหลังพระ)
- เพลงนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน :

เชิดชูพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช / ในหลวงรัชกาลที่ ๙)

ขั้นสอน (๓๐ นาที)

- คำศัพท์ที่ใช้กับพระองค์ท่านเรียนว่าอะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : คำราชาศัพท์)

- นักเรียนรู้จักคำราชาศัพท์ใดบ้างจากเพลงนี้ (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : กราบบังคมทูล พระราชกรณียกิจ พระองค์ พระวรกาย พระราชดำริ ทรงงาน ทรงสถิต)

๓.

นักเรียนฟังความเป็นมาและการใช้คำราชาศัพท์เบื้องต้นในสไลด์โปรแกรมเพาเวอร์พอยท์จากครู

๔. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม

๕. นักเรียนสังเกตคำศัพท์ต่อไปนี้ ได้แก่ พระราชดำริ อาพาธ จำวัด พระพักตร์ ผลอลิต สรงน้ำ ผักทอดยอด ผักสามดาว สามิ ภรรยา พระบิณฑบาต พระบึงคนเบา มรณภาพ พระอังคาร

๖.

นักเรียนแต่ละกลุ่มสังเกตคำศัพท์ที่ครูนำเสนอจากสไลด์โปรแกรมเพาเวอร์พอยท์ แล้วแบ่งกลุ่มประเภทคำศัพท์ให้ได้มากที่สุด

หมายเหตุ : เพื่อแก้ไขปัญหาความยุ่งยากที่เกิดขึ้นในกรณีโฟลด์

นักเรียนดูคำศัพท์ที่ครูติดบนกระดานแทนการดูจากสไลด์โปรแกรมเพาเวอร์พอยท์

๗. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอการแบ่งประเภทของคำศัพท์ของกลุ่มตนเอง

๘. นักเรียนดูการจัดกลุ่มคำศัพท์จากครูโดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ได้แก่ พระราชดำริ

พระพักตร์ พระบิณฑบาต พระบังคนเบาพระอังคาร กลุ่มที่ ๒ ได้แก่ มรณภาพ สรงน้ำ อาหาร จำวัด และกลุ่มที่ ๓ ได้แก่ ผลอูลิต ผักทอดยอด ผักสามดาว สามิ ภรรยา

๙. นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- นักเรียนคิดว่าครูจัดกลุ่มคำอย่างไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : แบ่งตามประเภทของคำราชาศัพท์ ได้แก่ หมวดคำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ หมวดคำราชาศัพท์สำหรับพระภิกษุ หมวดคำศัพท์สำหรับบุคคลทั่วไป)

๑๐. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำศัพท์เพิ่มเติมตามหมวดหมู่ต่าง ๆ ให้ได้มากที่สุด

๑๑. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอคำศัพท์ที่สืบค้นเพิ่มเติม

๑๒.

นักเรียนและครูช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของเรียนรู้คำราชาศัพท์ และคำสุภาพ โดยถามนักเรียนดังนี้

- นักเรียนคิดว่าการเรียนรู้เรื่องคำราชาศัพท์ และคำสุภาพมีความสำคัญอย่างไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : เพื่อให้เข้าใจลักษณะของคำราชาศัพท์มากขึ้น ส่งผลให้เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และเห็นคุณค่าของภาษาที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมอันดีงามของไทยซึ่งแสดงถึงความละเอียดอ่อนของภาษาไทย)

ขั้นสรุป (๕ นาที)

๑๓. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับคำราชาศัพท์ และคำสุภาพ โดยถามนักเรียน ดังนี้

- วันนี้นักเรียนได้เรียนรู้อะไร (คาดคะเนคำตอบนักเรียน : คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ พระสงฆ์ และคำสุภาพ)

ขั้นวัดผล (เวลา ๑๐ นาที)

๑๔. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ในโปรแกรม Kahoot

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สไลด์ในโปรแกรมเพาเวอร์พอยท์ เรื่อง คำราชาศัพท์

๒. วิดีทัศน์เพลง “ผู้ปิดทองหลังพระ” จาก <https://www.youtube.com/watch?v=sZ4iuUJWe5A>

- ๓. บัตรคำศัพท์ในกรณีเกิดไฟดับ ได้แก่ มรณภาพ สรงน้ำ อาพาธ จำวัด และกลุ่มที่ ๓ ได้แก่ ผลอลิต ผักทอดยอด ผักสามดาว สามมี ภรรยา
- ๔. แบบทดสอบหลังเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ในโปรแกรม Kahoot
- ๕. หนังสือหลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. อธิบายความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์	สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	นักเรียนอธิบายความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐
๒. ใช้คำราชาศัพท์ ได้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์	- สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม - ตรวจแบบทดสอบหลังเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ในโปรแกรม Kahoot	- แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม - แบบทดสอบหลังเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ในโปรแกรม Kahoot	- นักเรียนใช้คำราชาศัพท์ ได้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ได้ถูกต้อง ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐ - นักเรียนทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย ร้อยละ ๗๐
๓. ตระหนักถึงความสำคัญของเรียนรู้คำราชาศัพท์	สังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม	แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมนักเรียนและผลการเรียนรู้	นักเรียนบอกความสำคัญของเรียนรู้คำราชาศัพท์ได้อย่างน้อย ๑ ข้อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

อุปสรรค ปัญหา และข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้บันทึก
(นางสาวพรนภา

แก้วอรุณ

แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม

จุดประสงค์ข้อที่ ๑ อธิบายความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์
จุดประสงค์ข้อที่ ๒ ใช้คำราชาศัพท์ ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				ค่าน้ำหนัก
	๓	๒	๑	๐	
๑. อธิบายความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์	อธิบายความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้องครบถ้วน	อธิบายความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์โดยขาดไป ๑ ประเด็น	อธิบายความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์โดยขาด ๒ ประเด็นขึ้นไป	ไม่สามารถอธิบายความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์ได้	๓

๒. ใช้คำราชาศัพท์ ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับ บุคคลและ สถานการณ์	ใช้คำราชาศัพท์ ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล และสถานการณ์ ได้ถูกต้องครบ ถ้วน	ใช้คำราชาศัพท์ ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล และสถานการณ์ โดยใช้ผิด ๑ ครั้ง	ใช้คำราชาศัพท์ ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล และสถานการณ์ โดยใช้ผิด ๒ ครั้ง ขึ้นไป	ไม่สามารถใช้ คำราชาศัพท์ ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล และสถานการณ์	๓
---	--	--	--	--	---

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่าน
๑๖ - ๑๘	ดีมาก	ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ (๑๒.๖ คะแนนขึ้นไป)
๑๒ - ๑๕	ดี	
๘ - ๑๑	ปานกลาง	
๔ - ๗	พอใช้	
๐ - ๓	ปรับปรุง	

ตัวอย่างแบบทดสอบหลังเรียนในโปรแกรม

คำชี้แจง แบบทดสอบปรนัยชุดนี้มี ๑๐ ข้อ ๔ ตัวเลือก
ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. คำว่า “ หลาน ” ใช้เป็นราชาศัพท์สำหรับพระเจ้าแผ่นดินว่าอย่างไร

- ก. พระสนิสา ข. พระชามาดา
ค. พระราชนัดดา ง. พระราชปนัดดา

๒. “ ย่าถ่าย ” ใช้เป็นราชาศัพท์สำหรับพระเจ้าแผ่นดินว่าอย่างไร

- ก. พระโอสถ ข. พระโอสถถ่าย
ค. พระโอสถมวน ง. พระโอสถประจุ

๓. พระภิกษุ “ ปวย ” ใช้คำให้ถูกต้องว่าอย่างไร

- ก. อาพาธ ข. ประชวร

- ค. เป็นไข ง. จับไข
๔. ตัวเลือกใดเป็นคำสุภาพที่ใช้เรียก “ผักตบชวา”
 ก. ผักทอดยอด ข. ผักริมน้ำ
 ค. ผักแพ ง. ผักสามดาว
๕. ตัวเลือกใดในข้อใดเป็นคำสุภาพที่ใช้เรียกม้า
 ก. วานร ข. มัสยา
 ค. วิพาร์ ง. อาชา
๖. หลวงลุงที่วัดข้างบ้าน (ตาย) เมื่อวานนี้ ใช้คำศัพท์ว่าอย่างไร
 ก. มรณภาพ ข. จิ้น
 ค. จำพรรษา ง. ทำวัตร
๗. “พระภิกษุสงฆ์บอกพระเจ้าแผ่นดิน” ควรใช้คำว่าอย่างไร
 ก. ทูลรายงาน ข. ถวายพระพร
 ค. กราบทูล ง. สอนองรับสั่ง
๘. ข้อใดมิได้หมายถึงหน้าต่าง
 ก. พระเกล ข. พระบัญญัติ
 ค. สีหบัญชร ง. พระทวาร
๙. พระสุธารสหมายถึงข้อใด
 ก. น้ำชา ข. น้ำดื่ม
 ค. น้ำหวาน ง. น้ำผลไม้
๑๐. ข้อใดเป็นคำสุภาพ
 ก. ถ้างอก ข. ตันอเนกคุณ
 ค. ผักกระเฉด ง. ตันอเนกคุณ

เฉลย ๑) ค ๒) ง ๓) ก ๔) ง ๕) ง ๖) ก ๗) ข ๘) ง ๙) ข ๑๐) ง

